

ОГЛАВЛЕНИЕ

ПЕРВОЙ ЧАСТИ СЛОВЯНСКАГО ОБОЗРѢНІЯ:

ДЕННИЦА

на 1843 годъ.

I. ПІСНЯЩАЯ ЛИТЕРАТУРА.

СТИХОТВОРЕНІЯ.

а) Чешскія:

Стр.

- Два сонета изъ лирико-эпической поэмы Коллара: „Дочь Славы“ 5
„Великая Книга“ В. В. Небескаго 7

б) Польскія:

- „Киргизъ.“ Отрывокъ изъ повѣсти въ стихахъ г. Г. З. 85
„Словянскія пѣсни“ Графа Думина-Борковского 185

в) Сърбо-илирскія:

- „Отечество Словянъ.“ И. К. Сакци-скаго 149

ПРОЗА.

- „Судовщикъ.“ Поѣбсть г-жи Краковъ. Перев. О. С. Евсикаго . . . . . 8 и 90
„Кушайло.“ Воспоминаніе изъ 1812 г. Перев. съ польскаго М. А. Л. 152

II. НАРОДНАЯ СЛОВЯНСКАЯ ЛИТЕРАТУРА.

- „Разоренный Городъ.“ Народная легенда да верхне-лужицкихъ Сербовъ 26
„Двѣ Могилы.“ Краинская пѣсня 130
„Просьба.“ Босанская пѣсня 195

SPIS RZECZY

ZAWARTYCH W TOMIE I-YM PRZEGLĄDU

SŁOWIAŃSIĘGO:

JUTRZENKA

NA ROK 1843.

I. LITERATURA PIĘKNA.

POEZYE.

a) Czeskie:

Str.

- Dwa sonety z liryczno-epicznego poematu Kollara: „Córka Sławy.“ 5
„Wielka Księga.“ Przez Nebeskiego. 7

b) Polskie:

- Ustęp z powieści: „Kirgiz.“ 85
„Pieśni Słowiańskie.“ Przez J. hr. Dani-na-Barkowskiego. 185

c) Serbo-iliirskie:

- „Ojczyzna Słowian.“ Przez Sakcińskiego. 149.

PROZA.

- „Tamań.“ Ustęp z romansu Lermontowa, pod tytułem: „Bohater Naszego Wieku.“ Przekł. z ross. . . . . 17.
„Licytacya.“ Powieść Pawłowa. Przekł. z ross. M. Szymanowskiego. . . . . 95.
„Imieniny.“ Powieść Pawłowa. Przekł. z ross. M. Szymanowskiego. . . . . 162.

II. SŁOWIAŃSKA LITERATURA LUDU.

- „Zatraczone Miasto.“ Narodowa legenda górno-lużyckich Sербów. 26
„Dwie mogiły.“ Pieśń krańska. . . . . 130.
„Prośba.“ Pieśń bośniacka. . . . . 195.

III. НАУКИ И ХУДОЖЕСТВА.

	Стр
„Народная и литературная жизнь Словаков.“ <i>Статья Милослава Гурбана.</i>	29.
„Жумборские Ускоки.“ <i>И. И. Срезневского</i>	102.
„О чешской музыкѣ.“	120.
„Доля Галицко-русского языка.“	188.

IV. КРИТИКА.

„Стихотворения Оомы Падуры.“ Львовъ.	
1842. <i>О. С. Евскаго</i>	196.

V. БИБЛИОГРАФИЯ.

1. Чешская литература (22 книги)	46.
2. Литература южныхъ Словянъ: <i>Сербская и Сърбо-илirsкая.</i> (4 книги).	21.
3. Польская литература. (21 книга).	60, 134 и 211.
Словянскіе журналы	62, 135 и 212.
Журналы на иностранныхъ языкахъ, относящіеся къ славянству	67.

VI. СМБСЬ.

Открытие Америки Полякомъ Иваномъ изъ Кольна. (Статья Л....)	74.
Польскій историкъ Юсифъ Лукашевичъ	75.
Новость	77.
Письма къ редактору Деници. (Письмо В. В. Ганки изъ Праги, письмо г. Коллара изъ Пешта, письмо г. З... изъ Вены, письмо И. И. Срезневскаго изъ Харькова, письмо г. N... изъ Львова.)	77, 79, 80, 142 и 214.
Философическое понятие о Славянофилахъ	81.
Чешскій театр въ Прагѣ	137.
Разныя извѣстія	138.
Сочиненія о Далмаціи	139.
Чешскія бесѣды	140.
Панфинизмъ	217.
Вопросы (числомъ 11)	82, 148 и 218.

III. NAUKI I SZTUKI.

	Str.
„Narodowe i literackie życie Słowaków.“	
Przez <i>M. Hurbana.</i>	29.
„Žumborsey Uskoey.“ <i>Przez p. Srezniewskiego.</i>	102.
O muzyce czeskiej.	120.

IV. KRYTYKA.

Pienia Tomasza Padury. <i>Lwów.</i> 1842.	
Przez p. <i>T. Jeweckiego.</i>	196.

V. BIBLIOGRAFIA.

1. Literatura czeska (22 dzieł).	46.
2. Literatura Słowian południowych: <i>Sérska i Sérsko-ilirska</i> (4 dzieł).	55.
3. Literatura rosyjska (38 dzieł)	56,
<i>Pisma peryodyczne słowiańskie</i> 62, 135 i 212.	131 i 207.
<i>Pisma peryodyczne w językach obcych, dotyczące się słowiaństwa.</i>	67.

V. ROZMAITOSCI.

Przekład poezji Lermontowa na język francuzki: <i>Ostatnie Schronienie.</i>	74.
O odkryciu Ameryki przez Polaka Jana z Kolna. <i>Przez L....</i>	77.
Polski historyk Józef Łukaszewicz.	78.
Nowina.	80.
Listy do redaktora Jutrzenki. (List p. Hanka z Praги, list p. Kollara z Pesztu, list p. Z... z Wiednia, list p. Srezniewskiego z Charkowa list p. N... ze Lwowa.)	77, 79, 80, 142 i 214.
Filozoficzne pojęcie słowiańszczyzny.	83.
O scenie czeskiej w Pradze.	137.
Różne wiadomości.	137.
Dzieła o Dalmacyi.	139.
Biesiady czeskie.	140.
Pojedynki i zemsta rodowa u Czarnogórców (Montenegrinów).	143.
Jubileusz prezesowstwa w Akademii Nauk JW. Ministra Ośw. Nar. S. S. Uwarowa.	146.
Panfinizmus.	217.
Zdanie o p. Wojcieckim w piśmie ross.	218.
Zapytania (wliczbie 11)	84, 148 i 218.

PROSPEKT.

STAROŻYTNA POLSKA

POD WZGLĘDEM

HISTORYCZNYM, GEOGRAFICZNYM

I STATYSTYCZNYM

OPISANA

PRZEZ

Michała Ubałuskiego i Cynoteusza Lipińskiego.

Dwa główne cele mieli na widoku Autorowie tego ważnego dzieła, kilkoletnią pracę poświęcając na jego dokonanie. Pierwszym z nich było zaradzenie potrzebie tylu osób życzących mieć wiadomości historyczne o wielu miejscach w kraju, które zwiedzały, lub zwiedzać mają, a nawet gdzie sami żyją, lub o których z niepewnych tylko podań gminu słyszeć coś mogły. Przed kilkunastu laty *Opis Starożytnej Polski Święckiego* dostatecz-

nym był może do zaspokojenia téj naturalnéj ciekawości czytelników. Powierzchnowny i ścisłej krytyki niemożący wytrzymać, stał się jednak dla samego pomysłu powszechnie pożądanym. Dwa wydania wkrótce wyczerpane zostały, i dzieło to przeszło do liczby rzadkich książek. Nie ubliżając zasłudze Święckiego, że dał przykład do wznowienia tego rodzaju prac zaniedbanych w naszej literaturze odczasów Władysława Łubieńskiego, wyznać musimy, że w przeciągu ostatnich lat dwudziestu za nadto postąpiliśmy na drodze badań dziejowych, żebyśmy już dziś mogli przestać na wiadomościach, które nam ogłosił. Autorowie poszli dalej, i korzystając ze wszystkich nowych poszukiwań historycznych, z licznych monografi znakomitszych miejsc w Polsce, obszerniejsze i krytyczniejsze opisy ich porobili, dodawszy drugie tyle nowych zupełnie wiadomości o różnych miastach i zamkach po kraju rozrzuconych, niegdyś świetnych, a dziś ledwie z imienia znanych. Własne ich podróże znacznie się przyczyniły do uzupełnienia tego obrazu i nadania mu cechy wiarygodności. Drugim celem usiłowań Autorów w tém dziele, było wyświecenie mało dotąd znanéj historyi, praw i swobod miejskich w dawnéj Polsce, epoki założenia samychże miast, wzrostu i pomyślności ich, albo też przyczyn upadku. Skarby piśmienne Archiwum głównego stały się dla nich najobszerniejszym źródłem, z którego czerpać mogli nowe do tego faktu, lub dawniej znane uzupełniać i sprawdzać. Tu się znalazły dawne z wieku XVI lustracje mniejszych nawet miast, które dziś podupadłe różnemi klęskami, kwitnęły niegdyś przemysłem i handlem. Nie raz kilkowerszowe wzmianki w nadaniach i rewizjach

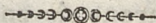

urzędowych z XVI i XVII wieku, zdolne są wyświecić stan owych miast już za Piastów znaczenie swoje mających. I te więc jakokolwiek szczupłe podania trośkliwie zebrane zostały. Gdzie zaś ich nawet brakło, tam przynajmniej starano się znaczniejsze wspomnienia w każdym miejscu historycznym, ze wszelkich opisów mniej lub więcej znanych wydobyć na jaw, i tym sposobem krótkie, ale dokładne dzieje każdej osady utworzyć.

Dzieło niniejsze w zakresie ośmiu przeszło wieków, aż do r. 1793 włącznie, wystawi początek i znaczenie miast, zamków, kościołów i klasztorów w monarchii Bolesławów i Jagiełłów w różnych epokach powstałych. Trzy główne prowincye z których się Starożytna Polska składała, wskazały Autorom podział ich pracy na trzy części, czyli tomy. Ogólny rzut oka na wypadki polityczne i cywilizacją narodu poprzedzi szczegółowe opisy miast; rys historyi Litewskiej będzie wstępem do obrazu tej krainy. Będzie to świat starożytny ziemi Lechitów i połączonych z niemi krajów w nowym widoku czytelnikom wystawiony. Nie jeden znajdzie w nim dzieje miasta, w którym się urodził, odgrzebane pamiątki świątyń gdzie się od dzieciństwa modlił, odkrytą przeszłość zamku którego dziś zwaliska tylko zdobią posępnie wieś, w jakiej zamieszkał. Bez wątpienia, książka taka będzie w ręku każdego wędrownika, który nie może obojętnie poglądać na pomniki czynnego życia przeszłych pokoleń swojego narodu, i który nudę podróży lub tęsknotę za domem zechce osłodzić w drodze miłym wspomnieniem odległej starożytności. Takie było przynajmniej usiłowanie Autorów, taka jest

nadzieja wydawcy, który nie oszczędzi kosztu na dokładne, poprawne i ozdobne wydanie tyle rozległej i znakomitej ich pracy.

WARUNKI PRENUMERATY.

Całe dzieło około 80 arkuszy druku zawierające, i na trzy tomy podzielone, wychodzić będzie poszytami z sześciu arkuszy złożonemi in 8vo. Druk, format i papier jak niniejszy prospekt; herby dawnych Województw, ziem i główniejszych miast w pięknych drzeworytach przez P. Smokowskiego wykonanych na czele każdego ich opisu umieszczone, ozdobią to dzieło.

Pierwszy poszyt wyjdzie niezawodnie dnia 1 Maja r. b. dalsze następować będą bez przerwy każdego pierwszego dnia w miesiącu.

Cena prenumeraty wynosi w Warszawie Rub. sr. 6 (złp. 40), która może być uiszczona albo razem: albo przy odebraniu pierwszego poszytu złp. 20, przy odebraniu 4go złp. 20; na Pocztaństach i Stacyach Pocztowych Rub. sr. 6 kop. 75 (złp. 45).

Osoby, które zbieraniem prenumeraty zajmować się zechcą, odbiorą na 10 exemplarzy, 11sty w dodatku.

Po wyjściu dzieła, cena podwyższoną zostanie.

Warszawa dnia 21 Marca 1843.

S. Orgelbrand Psiegars

przy ulicy Miodowej Nr. 496.